Ч. 119 Четвер 29 мая (10 червня) 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Наука господарства в рускій семинариї духовній.

Господарство рільне єсть у нас найпершою і майже одинокою підставою не то вже добробиту але й істнованя нашого народу. Всї инші галузи нашої господарки народної обмежають ся на так маленькі розміри, що они супротив рільництва майже зникають. Духовеньство наше знов становить ґро нашої інтелїґенциї, супротив котрої сьвітска інтелїґенция так само зникає, як зникають инші галузи народної господарки супротив рільництва. До того ще й найбільша часть нашого духовеньства розкинена по селах та надїлена ґрунтами, дохід з котрих вчисляє ся єму до платнї за сповнюванє вложених на него обовязків і трудів єго званя. Стан духовний стоїть длятого у нас в дуже тісній звязи з господарством рільним і має далеко більше значінє, як в якім небудь иншім народї, а наука господарства рільного єсть для кандидатів того званя не лиш важною, але просто необходимою. Наш сьвященик мусить бути рівночасно і господарем, а єго званє, єго стан в нашій суспільности вимагають ще й того, щоби він був не лиш звичайним собі, простим господарем, але ученим аґрономом, котрий би й сам для себе умів як найлїпше господарити і був взірцем господаря для тих, що повірені єго духовому проводови. Се становище нашого духовеньства в нашій суспільности спонукало мене, що я вже давнїйше по кілька разів при нагодї вказував на то значінє нашого духовеньства і зробив то послїдним разом в „Переписцї зі всїми і для всїх“ даючи відповідь на поставлене менї питанє в справі науки господарства рільного в рускій семинариї духовній у Львові.

Згадана відповідь — як то впрочім легко понятно — мусїла в дечім для кождого не безпосередно інтересованого, бути неясною, бо постановленого менї питаня нїхто инший не може преції знати, як хиба лиш той, хто єго поставив. Але, признаю ся отверто, що і я в дечім похибив, хоч впрочім і застеріг ся тим, що справа менї не знана докладно, а похибив найбільше в тім, що в „Переписцї зі всїми і для всїх“ (з дня 5 с. м. ч. 115 „Народ. Часописи“ сказав: „Нам здає ся, що формальних курсів, систематичних і після з гори уложеного пляну нїколи не було“. Сї слова, хоч і з непевностию висказані, могли і мусїли зовсїм справедливо звернути на себе увагу кругів інтересованих, а се спонукує мене тепер як в інтересї загальнім так і згаданих кругів і моїм власнім дати тут поясненє в справі науки господарства рільного в рускій семинариї духовній, щоби усунути всякий сумнів і показати, що в згаданій моїй відповіди рукуводили мною не якісь мої личні інтереси, котрих зовсїм не маю нїяких, але лиш виключно загальне добро і специяльний інтерес нашого духовеньства.

На підставі доставлених менї документів, констатую, що в рускій семинариї духовній відбуває ся вже від многих лїт систематична наука господарства, а удїляє єї проф. Бічай. З тих документів показує ся, що мінїстерство рільництва ще в 1876 р. розпорядженєм з дня 29 грудня затвердило постанову, після котрої наука господарства на будуче має удїляти ся лиш дві години (тиждневно) і що має бути лиш один річний іспит. Учителеви господарства признано тогди тимчасово 200 зр. ремунерациї за науку а також обіцяно постарати ся о средства до науки господарства і малу бібліотеку господарску.

В дальшу історию науки господарства в рускій семинариї не хочу входити, бо й не маю потреби; обмежаю ся лиш на сконстатованю, що та наука була вже від 1876 р. управильнена. Але мушу оправдати ся, длячого я, хоч би й не знав дійстного стану річи, міг в моїй відповіди висказати сумнів і на чім опер єго.

Прошу вдумати ся добре в хід моїх гадок. Семинария духовна доставляє нам що року найбільше число людий інтелїґентних, котрі в найбільшій части розходять ся по селах і побіч свого званя духовного мають, бо мусять, стати господарями рільними. Припустім, що коли не всї, то бодай половина з тих людий розходила би ся по краю не лиш яко духовні, але й яко господарі, ознакомлені добре з теориєю поступового господарства. Практика би відтак борзо і легко доповнила теорию і ми мали би мало що не в кождім селї взірцевого більшого господаря (такого, що н. пр. в нїмецких краях називає ся Grossbauer). Силою самого приміру мусїли би ті господарі впливати і на селян, отже господарство рільне мусїло би конче у нас підносити ся. Припустім, що так було би лиш від 1876 р., то за двайцять лїт видко би вже було слїди того. Тимчасом знаю і з власного досьвіду, — бо я обертав ся досить між нашим духовеньством — і з оповідань старших і молодших сьвящеників, що духовеньство наше не то не може впливати на поступ господарства рільного у наших селян, але ще й само калїкує. Знаю сьвящеників, що мають дуже упорядковані господарства, ведуть їх з цїлою систематичностию, але й на тім конець. Того порядку, тої систематичности наверх не видко, бо господарство все ще веде

34)

ГОРБАТИЙ.

(З польского — повість Йосифа Корженьовского).

(Дальше).

Спонуканий такими гадками і чувствами Мариян написав до вітця такий лист:

„Найдорожший отче! ти що менї дав жите, що все мене тим більше любив, чим тяжше приходило тобі відповісти серцю і обовязкам, які на тебе вложив Бог; ти, що пережив найкрасші свої лїта в журбах, в родинних непорозумінях і найлїпше знаєш, як доймаюче і болєсне єсть терне домашного житя, ти мене певне зрозумієш і тому удаю ся насамперед до тебе з тим виявленєм, якого я ще нїкому не зробив. Тайна, яку тобі повіряю, найдорожший отче, лежить вже від чотирох лїт в глубинї мого серця. Я так привик кормити ся єї принадою в тишинї і мовчки, що менї і жаль і встид піднести ту заслону, під котрою я ховав сї, як яку сьвятість, що стала змістом всїх моїх мислий і крилом, на котрім міг я деколи уносити ся висше і сьмілїйше. Однако чую, що так дальше не може бути. Хоч внїшно не подібний до инших людий то все таки видко, що внутренно мушу бути такий як инші. І мене, дорогий отче, жене щось на перед; і я, як і кождий чоловік. не пристаю на тім що маю; хочу більше, сягаю дальше і невдоволений з того щастя, якого можу тепер уживати, хочу мої золоті мрії замінити в дїйстність, здоймити з них їх радужну одїж, одїти їх в звичайний земский убір, може длятого щоби на жаль відлетїли на все і полишили менї по собі вічну жалобу. Що-ж робити, мушу улягти тому насильству серця, тій потребі, з котрої мене природа не виключила, хоч сотворивши мене так чудацко, може повинна була обдумати для мене якусь иншу цїль, в котрої осягненю найшов би я ту дрібку радости, якої тут на земли має право зазнавати кожде живуче єство. Тому не дивуй ся дорогий отче, що й я, котрого стать викликує відразу в кождім, що мене несподївано стрічає, на котрого женщини поглядають як на мару, що часом являє ся в прикрім снї, полюбив найкрасшу з них всїх, приляг до неї цїлою мислию і ношу в серци єї образ від чотирох лїт, чуючи добре, що коли маю на земли зазнати якої щасливої хвилї, то можу то одержати лише через неї і з єї руки. Отже тепер знаєш мій отче, до чого веде той довгий і крутий вступ і то слово, котрого велике значінє більше чую, як кождий иньший що вимовляє єго легко не надумуючись — вкінци вимовлене. Ти перший чуєш єго, дорогий отче, бо ти повинен бути для мене найлагіднїйшим і без сумнїву будеш. Що найгірщого може мене від тебе стрітити, то то, що назвеш може ту мою глубоку і сьвяту любов нещастєм, коли тимчасом кождий инший, кому би я признав ся з нею, висьміяв би то, що в моїх очах єсть поважною річию, назвав би глупотою то, що я маю за сьвятість, прозвав би божевільностию ту річ, яка становить завдаток сил і спосібности мого духа.

Не буду тобі описувати, дорогий отче, тої, що влила в моє серце то нове жите. Ти бачив єї кілька разів і я замітив, що ти сам глядїв з вдоволенєм на то чудове лице, в котрім малює ся ще красша душа. Догадуєш ся, дорогий отче, що то внучка нашого честного і доброго Нарбута, під котрого дахом находив я потїху і відраду тодї, коли перебував в твоїм домі, коли глядїв на твої муки, коли на дармо хотїв їх злагодити і коли мене відіпхнула твоя родина і єї приятелї, що не шанували нї твого спокою, нї чести.

Порівнанє тишини і спокою того домку з гамором і неспокоєм твого двора, піддало менї ту гадку, що коли моє жите не має перейти самітно і без користи, коли і менї призначено зазнати домашного щастя і родинної радости, то не дасть менї єї нїхто инший лише тота, котру Провидїнє, немов умисне поставило на моїй дорозї, котру одїла невисказаною принадою, котрій дала простоту обичаїв, силу характеру і любов штуки, котрій сотворило і око і душу так, що моя відразлива стать не разить єї і не спиняє вказувати менї привязанє і приязнь.

Отже тепер, дорогий отче, заклинаю тебе на тїни моєї матери, позволь менї сказати їй, чим она для мене тепер і чим все буде. Коли

ся давним ладом; сам такий господар-сьвященик ледви що може дати собі раду, а селянин не може вдумати ся в его роботу і держить ся дальше того, що перейняв по своїх батьках.

Инакше, гадаю було би, коли би вже в семінариї духовний був ставлений завязок до поступової господарки. Розумію то, що побічна наука попри фахову не може всего зробити, що дві або й чотири години науки і учитель з платнею 200 зр. не докажуть чудес. Але чого не може зробити поміч з боку, то повинен робити власний інтерес кождого і то іменно дало мені причину до висказаня сумніву о систематичности і плянах курсів. Інтерес тих, котрі мають колись стати господарями, вимагає того, щоби они самі давали почин, самі брали ся до діла, а недомагали ся якогось примусу. В тім то іменно і біда, що у нас до всего треба аж примусу. Мені бодай здає ся, що коли би я знав на перед, що маю стати господарем, то не питавби того, чи мені кажуть систематично учити ся господарства, та робити іспити, або чи будуть писати першу клясу чи двійку, але сам би шукав способів, щоби придбати собі потрібного знаня. Тим не хочу робити нікому докору і не кажу, щоби теперішні кандидати духовного званя не добачали свого інтересу; але що так було в минувшости, що так може бути і в будучности — о тім поучають факти з практики, котрим ніхто не заперечить. Дуже то красно занимати ся всїлякими загальними справами, але й не треба спускати з ока власного інтересу, котрий може і мусить мати велику вагу для загальної справи.

Отсе все було причиною того сумніву, який я висказав о формальних курсах і їх систематичности та плянах, спонуканий до того питанем; длятого я й піддав гадку, що треба би робити. А що відповідь вийшла трохи неясна, сему ніхто не повинен дивувати ся. Хто в дразливих справах хоче все-таки сказати своє слово, але так, щоби не обрушив нікого на себе, нераз мимо волї таки когось обрушить Incidit in Scyllam, qui vult vitare Charybdin.

Кирило Кахникевич.

Новинки.

Львів дня 9-го червня 1897.

— **Затверджене виборів.** Є. Вел. Цїсар затвердив вибори: О. Станислава Корженьовского, римо-кат. пароха в Теребовли на заступника пресеза ради повітової в Теребовли; гр. Стан. Тарновского, властителя Снятинки, на пресеза і Леонарда Висневского, властителя більшої посїлости в Дрогобичи на заступника презеса ради повітової в Дрогобичи; вкінци вибір Авг. Горайского, властителя більшої посїлости в Модерівцї на презеса і Ів. Тшецеского, властителя більшої посїлости в Мейсци, на заступника презеса ради повітової в Коросні.

— **Відзначеня.** Є. В. Цїсар надав старшому радникови ц. к. краєвої Дирекциї скарбу у Львові Людв. Зіхлерови при нагоді его переходу на пенсию титул і характер радника Двора.

Іменованя. П. Мінїстер судівництва іменував радниками суду краєвого при судових трибуналах першої інстанциї: Радника суду краєвого і начальника суду повітового Ян. Баєвского в Глинянах для Золочева, судию повітового Евст. Чвартацкого в Балигороді для Тернополя, заступника прокуратора Йос. Голковского у Львові для Львова і судию повітового Альфр. Бандровского в Мостисках для Тернополя; вкінци іменував ад'юнкта суду повітового Ант. Вилецкого в Лїську заступником прокуратора державного в Коломиї.

— **Перенесеня.** П. Мінїстер судівництва перенїс радника суду краєвого дра Фр. Мандибура з Тернополя до суду краєвого у Львові. — Управитель лїсів при дирекциї православного релігійного фонду в Чернівцях Ришард Купецкий перенесений до Львова, а управитель лїсів Антін Покорний зі Львова до Чернівців.

— **Нова ґімназия у Львові.** П. Мінїстер віроісповідань і просьвіти розпорядив, щоби почавши від року шкільного 1898/9 утворено у Львові нову, четверту ґімназию з язиком викладовим польським. Та ґімназия утворить ся в той спосіб, що всїм рівнорядних відділів при теперішній четвертій ґімназиї будуть від неї відлучені і ремінені на самостійну ґімназию. З тої причини системізував п. Мінїстер сїм нових посад дїйстних учителїв разом з посадою управителя і посаду дїйстного учителя римо-кат. катихита.

— **Іспит зрілости** в ґімназиї в Золочеві відбув ся від 28-го мая до 4-го н. ст. червня під проводом краєвого інспектора Івана Левицкого. До іспиту засїло 24 учеників і один екстерніст. Іспит здали: Адольф Алексевич, Петро Білоха, Осип Боцян, Арнольд Боиниковский, Казимир Ходоровский, Володимир Дейницкий, Мечислав Ґадена, Стан. Ґулип, Алекс. Голїнатий, Юл. Крушельницкий, Денис Майковский, Фридрих Мілер, Володисл. Павлї, Ант. Ратушний, Вінк. Сикора (з відзн.), Мих. Сохоцкий, Теодор Ваньо (з відзн.), Фішель Вашиц (з відзн.), Петро Кижик, Алекс. Гуляй і екстерніст Каньский. Два дістали поправку, а двох репробовано.

— **З Відня пишуть нам:** На загальних зборах академічного тов. „Січ" у Відни дня 4-го червня 1897 вибрано слїдуючий видїл: голова: Ераст Бурачиньский слухач акад. лїсної; заступник голови: Роман Сембратович слух. прав; дальше до видїлу війшли: Іван Саноцкий слух. прав; Мирон Кордуба слух. філ.; Ярослав Бурачиньский медик. На заступників видїлових вибрано: Олександра Петровского сл. мед. і Остапа Калужняцкого сл. фармациї.

— **Робітничі розрухи** вибухли — як доносять з Дрогобича — в Східници. Іменно розпочали тамошні робітники бійку з жидами; напали на їх мешканя і кілька з них збурили. Візвано жандармерию з чотирох доохрестних стаций і заведено лад, однако не без борби, в котрій погиб один робітник. Арештовано 17 робітників. Староство дрогобицке вислало на місце комісаря, котрий веде слїдство.

— **Цікавий процес** вів ся сими днями перед черновецким судом присяжних. 35-лїтного жида Файбіша Зінгера, котрий судам знаний з ріжних крадежий, обманьств і торговлї дївчатами, обжаловано, о убійство другого жида, Штайнмеца. В сам жидівский судний день минувшого року Зінгер заколов свого суперника перед зібраною товпою жидів. Він випирав ся всякої вини, але майже всї сьвідки зізнали против него. Зінгера засуджено на сїм лїт тяжкої вязниці.

— **Убийство.** В Кракові убив артист-маляр Тадей Ґадомский актора Валентовского. Річ була така: Ґадомский оженив ся перед шістьма роками з Єленою Зелиньскою. Подруже тото не було щасливе, тому він розійшов ся з жінкою і она вступила до театру станиславівского, в котрім виступає під прибраним назвиском Бжезиньской. Коли-ж з початком мая театр сей приїхав до Кракова на гостинні виступи, Ґадомский, стараючи ся всїми способами наклонити жінку до дальшого спільного житя, побачив, що актор Валентовский займає ся его жінкою більше, як на се позваляють правила житя товариского. В день нещастної пригоди вечером був Ґадомский враз з Валентовским і другим актором Кицїньский в мешканю своєї жінки на вечері, відтак всї три вийшли разом, і розійшли ся. Ґадомский по дорозї до свого мешканя подибав кілька осіб зі станїславівского театру, котрі не добачивши его як-раз говорили о некорне приличнім відношеню Валентовского до Ґадомскої. То подразнило Ґадомского так сильно, що він постановив пересьвідчитись о правді, вернув перед мешканє жінки і там ждав, що вийде з его наглядy. Около години $11^1/_2$ побачив, що Валентовский і Кицїньский увійшли в браму згаданого дому. Тогді Ґадомский приступив до Валентов-

---

дізнає ся, що мої чувства не суть лише братним привязанем, но суть звичайною приязнию, лише тою глубокою і сьвятою любовю, якої не годна навіть побільшити еї взаїмність, ні вменшити еї відраза, коли і тоді не відіпхне мене від себе, не відверне ся на все і не затремтить на гадку, щоби еї житє перейшло попри мене, так немилосерднє упослїдженого від природи — то позволь мені подати їй руку і присягнути перед Богом, що буду опікуном і сторожем щастя та супокою тїй, котра відважила ся бути потїхою, радостию і окрасою мого житя.

Не говорю тобі, дорогий отче, о роді і маєтку. То внучка твого приятеля, може одинокого, якого ти мав в своїм житю; то женщина вихована в мірности, простоті обичаїв, без тих видуманих потреб, котрі дають лише журбу, а нїякого заспокоеня. Впрочім чиж не знаю того, що гадаєш о мені, що для мене відкладаєш, що ти для мене боров ся і бореш ся з марнотратством твоєї родини і що для моєї любви заробив ти навіть на імя скупаря? Отче, ті дари твого серця будуть мені лише тоді дорогі, коли позволиш, аби я міг ними подїлити ся з нею. Я сам чиж вимагав би від тебе таких заходів, такої боротьби з тими, котрі хотїли би відобрати тобі всьо, а мене позбавити всїх моїх прав? Пришлиж мені, дорогий отче, свою відповідь і своє благословеньство. Особливож наклони старого Нарбута, аби не противив ся, аби не уймав ся, аби собі не гадав, що або ти отче, або я будемо могли погадати, що єму або родині его робить ся тим подружем якась честь. Бог сьвідок, що така дурниця нїколи не чіпала ся моєї голови. Коли тут має бути якась честь і ласка, то не з нашої сгорони. Маєток марна річ, то вправді потрібне орудиє, але може легко зломити ся і зіпсувати. Хто дає щасте, той робить ласку; хто жертвує ся, той висший, того шляхотство велике перед людьми і правдиве перед Богом. Скажи єму то найдорожший отче, благай его в імя вашої старої приязни, заручи єму іменем твого сина, котрого серце лїпше як его вигляд, що присягаючи его дорогій дитині віру і любов, присягну такожь вдячність за то щастє, яке дасть менї, за ту жертву, яку принесе моїй любві.

XIX.

Коли Мариян вислав той лист, був далеко спокійнїйший. І справдї зробив велику річ. Переломивши той встид, що доси вязав его язик, певний, що виявлене его чувств і образ стану его серця дійде до тих всїх, котрих то може займати, дожидав рішеня своєї долї з твердостию мужеской душі, що на всьо готова. А хоч тепер ще менше як давнїйше манив ся солодкими надїями, що его бажаня вінчають ся успіхом, а о много частїйше тремтїв на саму гадку, що може вскорі прийдесь єму попращати ся на все з золотими снами, що їх так полюбив, що так гарно красили его будучність, то однако потїшав ся тим, що коли має его спіткати такий смертний удар, то вийде він не з его власної руки, не буде самоубийством, чим очивидно був би, коли би був довше мовчав і укривав з таким упором свою любов і наміри. В такім настрою і так приготовивши свою будучність старав ся скоротити собі час дожиданя працею. Коли его Гнатко як звичайно відвідував, вказував єму ще більшу прихильність, розмавляв з ним о штуці, давав ради і випитував ся о его занятє в уряді. Папа Анзельма відвідував частїйше як перше і спроваджував его до себе, а коли разом вечером або в недїлю в полудне відвиджували тихе мешканє на Новоміскій улици, оказував ся Мариян живійшим і говірливійшим як був доси; жартував з пана Анзельма, що опоглядає молодечим оком на его ученицю, що старає ся підступом відобрати єму так дорогу для него лекцию і підкопує его довіріє в его знаня і вправу; переслїдував Уршулю, що тепер удає ся частїйше по раду до старого учителя як до него, а коли він що похвалить або зганить, то глядить з недовірюванем в очи пану Анзельмову, чи він потвердить ту похвалу або нагану. Всї сьміяли ся з тих докорів, тїшили ся з доброго настрою Марияна. Однако Уршуля почувала все якийсь тайний страх, коли Мариян сьміяв ся, а Гнатко сидів задуманий, чуючи такі жарти, що здавалось мали правдиву основу, а могли відносити ся до кого иншого.

Однако Мариян мучений чим раз більшим неспокоєм, не все був такий веселий і жартобливий. Часом оказував якесь дивне огірченє і суворість супротив людий і в своїх судах о них був острий і їдкий аж до крайности. І так, раз оповідав о однім нїби любителю штуки, великім пані, що знав ся на малярстві по паньски, т. є. умів кільканайцять слів з артистичної термінольоґії і дізнавши ся, що єсть якийсь горбатий маляр, що скриває ся з своїми образами і нї одного не кінчить, прийшов до него не для замовленя якого образу, але для апетиту перед обідом і порішив, що в его роботах нема школи; що добре було би, як би мав

ского і почав єму докоряти, що компромітує его і его жінку. Валентовский мав на се засипати его зневагами, а обрушений тим Ґадомский ударив свого противника в лице. Валентовский почав Ґадомского окладати палицею. Ґадомскому не удало ся видерти палиці, а коли Валентовский замірив ся до нового удару, Ґадомский, доведений до розпуки, добув ножика і пхнув ним Валентовского тричи в груди. Рани були смертельні. Ґадомский блукав цілу ніч по місті, а рано увязнено его в редакциї Djabła.

— Самоубийство Туркині. Небувала доси у Турків пригода лучила ся в Царгороді. Відобрала собі там житє Назімег Ганум дочка Іззет бея, бувшого маршалка султаньскої палати. Самоубийниця зробила конець свому житю вистрілом з револьвера. О причинах самоубийства говорять всіляко, імовірно була нею нещастна любов.

— Кілько учителів має Австро-Угорщина? Народних і виділових учителів єсть в Австриї 66 000, в Угорщині 26.000; учителів шкіл середних 5.000 і 3.200; в семинариях учительских 1630 і 580; в богословских заведенях 230 і 260; в фахових школах 6370 і 1480, — разом в Австриї 80.300, в Угорщині 32.200, а в цілій Монархії 112.500 учителів. Пересічно випадає один на 397 мешканців.

— Западає ся земля в деяких місцевостях на Горішнім Шлезку пруским. Причиною того вода, що дістала ся до копалень вугля, попереривала підземні склепіня і підмила горішну верству землі. Серед великого гуку западали ся доми, мури і копальняні будинки. Всі мешканці села Родзина утїкли, так що около 1000 осіб остає без даху. Шкода виносить до 2 мілїонів марок. Водопроводи, що доставляли води для цілої околиці, знищені. Місто Мисловиці позбавлене води. На улицях поробили ся щілини, місцями широкі на 3 метри. До сего часу опорожнено там 35 домів — а люди з горячковим посьпіхом утїкають з міста. 600 родин перебуває під голим небом, або в стайнях і шопах. На щастє не було жертв в людях. В ратунку помагають також граничні росийскі вояки без оружия.

Штука, наука і література.

— Стінна руска карта Буковини вийде в серпни с. р. накладом університетскої книгарні Г. Пардінього в Чернівцях в вимірі 1:150.000. Карта буде мати величину 1,22 + 98 центиметрів. Виготовив еї поручник Фішер дуже старанно, докладно і перегляднo. Шістьома красками будуть означені гори, долини, ліси, ріки, зелїзниці, дороги і міста та села, навіть найменчі присілки. На карті будуть означені краєві і повітові гостинцї, шутровані дороги, уличкн і доріжки, стежки в горах, шляхи зелїзниць, стациї і перестанки, тунелї, приватні зелїзниці промислові, границі повітові і громадскі ріки і потоки, мости, порони, броди, млини річні і парові, трачки, клявзи, цегольні, лютроварні, бровари, копальні, вапнярки, уряди податкові, цлові, почтові, телеґрафічні, інспектораті фінансові, лїсничівки державні і приватні, аптики, парохії, монастирі, школи, шпитали, суди повітові, постерунки жандармериї, відділи сторожи фінансової, гранична сторожа, лїкарі громадскі, ревізори худоби, корчми, купелеві місця, жерела мінеральні, нафтяні, висоцість гір, ліси, долини і др. Ся карта буде знаменитим підручником не тілько для ґеоґрафії але і статистики краю. Цїна в чотирох листах 3 зр. підліплена на полотнї 4 зр. 50 кр. При замовленях до кінця червня субскрипційна цїна 2 зр. 50 кр., а на полотні 4 зр. Така мапа повинна бути в кождій школї, читальни і в урядї громадскім, тому треба спішити ся з замовленями по зниженій цїнї.

— „Дзвінка“ ч. 11 з дня 5 червня містить: Казку-билицю Марка Черемшини „Райска птиця“; — дальшу часть „Учених розмов Никольця з татком“ Ост. Макарушки (дальше про Т. Шевченка); — стих Павла з Войславич „Слези“; — казку „Нас шістьох перейде сьвіт“ з казок Ґріма переклав Б. Г—р.; — продовжене повісти Г. Мальота „Без родини“ і загадки. — Ілюстрация представляє образок Мінїєра „Сама“.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Відень 9 червня. Після тутешних ґазет мав грецкий король одержати відповідь від царя, в котрій цар обіцює ужити свого впливу, щоби Турки як найскорше опустили Тесалїю.

Константинополь 9 червня. Переговори в справі мира потягнуть ся ще яких дві неділї.

Канеа 9 червня. Адмірали постановили пустити ся з войском держав европейских в глубину острова.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1897, після середно-европ. год.

Відходять до

	Поспішні			Особові			
Кракова	8·40	2·50	10·50	4·40	8·55	6·45	—
Підволочиск	—	1·55	6·—	—	10·05	11·—	—
Підвол. з Підз.	6·15	2·08	—	—	10·27	11·27	—
Черновець	6·10	2·40	—	10·30	—	6·45	10·45
Ярослава	—	—	—	4·40	—	—	—
Белзця	—	—	—	9·25	7·05	—	—
Тернополя	—	—	—	7·47	—	—	—
Гребенова [1])	—	—	—	—	9·20	—	—
Стрия, Сколього і Лавочного	—	—	—	5·20	—	3·05[2]	7·30
Зимної Води [3])	—	—	—	—	3·40	—	—
Брухович [4])	—	—	—	—	2·31	—	—
Брухович [5])	—	—	—	—	3·27	—	—
Янова	—	—	—	9·40	—	8·50[8]	7·48[9]
Янова	—	—	—	—	1·04[6]	3·15[7]	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) До Сколього лише від 1 мая до 30 вересня вкл. [3]) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. [4]) Від 1 мая до 6 вересня в недїлї і сьвята. [5]) Від 1 мая до 6 вересня в будні дни. [6]) Від 15 червня до 31 серпня лише в недїлї і сьвята. [7]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [8]) Від 1 мая до 30 вересня вкл. [9]) Від 1 жовтня до 30 цьвітня.

Поїзд блискавичний зі Львова 8·40 рано, в Кракові 1·48 по полудни, у Відни 8·56 вечер.

Приходять з

Кракова	1·30	—	8·45	9·10	6·55	9·30	—
Підволочиск	2·30	10·—	—	—	—	3·30	6·—
Підвол. з Підз.	2.15	9·43	—	—	—	3·04	5·35
Черновець	9·50	1·50	—	—	7·30	5·45	9·10
Тернополя	—	—	—	7·52	—	—	—
Белзця	—	—	—	8·25	5·25	—	—
Ярослава	—	—	—	10·35	—	—	—
Гребенова	—	—	—	—	1·40[1]	—	—
Сколього і Стрия	—	—	—	12·10	8·05	1·51[2]	10·20
Брухович	—	—	—	—	—	8·15	—
Брухович	—	—	—	—	—	8·49	—
Янова	—	—	—	7·50	1.15	—	—
Янова	—	—	—	8·—[3]	9·01[4]	—	—

[1]) Від 10 липня до 31 серпня. [2]) Зі Сколього тілько від 1 мая до 30 вересня. [3]) Від 1 мая до 14 червня і від 1 до 30 вересня що день, а від 15 червня до 31 серпня лише в будні дни. [4]) Від 15 червнядо 31 серпня лише в недїлї і сьвята.

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

Час подаємо після годинника середно-европейского; він різнить ся о 36 мінут від львівского: коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 36 мін.

За редакцию відповідає: Адам Кос[illegible]

инший спосіб мальованя, щоби в особах було більше руху, а в цілости більше того, що повинно бути таке а таке! Тоді говорив Мариян з їдкою усьмішкою:

— І то єсть у нас знанє! Оно вимагає лише титулу і якогось значіня в товаристві; не потребує ніякої праці, досить переїхати ся раз і другий за границю і побовванїти трохи в Люврі, в Ватикані і Фльоренциї. То вже дає право такому ласкавому протекторови штуки хитати головою на вид роботи трудолюбивого артиста і наводити єму зараз Вернета, Деляроша або Шефера. Але-ж і той бідолаха був також за границею і він дивив ся і приглядав ся, а приглядав ся оком обізнаним з технічною частию штуки; і він глядів правди і роздумував над нею та часто надивившись на краски Тициана або Ван Дайка не спав цїлу ніч, бючись в гадками, яким чародійством, якою тайною дійшли они до того блеску і житя. А однако такий Медицей, що перебіг лише ґалерию позїхаючи, далеко більше знає як той маляр, що пересидів в ній місяцї і літа і коли ласкавий пан зволить знижити ся до відвідання его робітні, мусить бідолаха приймати ради, які кидають ся єму як милостиня і проковтувати замітки, роблені з такою сьмілостию, що слухаючи їх, дурніє і забуває язика в губі.

— Чи гадаєш, що того нема всюди? — спитав тоді пан Анзельм.

— Певне, мусить то так бути всюди — відповідав Мариян — бо штука всюди тяжка, а суд о ній легкий і кождий гадає, що має до того право. Але певне що нігде ті страшні знатоки не воюють так і топчуть до тої степени артистів як у нас; бо нігде нема тої вкоріненої гадки, що наш земляк не годен визначити ся в ніякій штуці і що уліплений з иншої глини як Нїмець або Француз. А до того — говорив дальше острійшим і більше проймаючим голосом — деинде ті панове знають ся справді на штуці, люблять еї не на жарт, громадять еї плоди в своїх домах і поставивши любов штуки за цїль свого житя набувають майже право говорити правду тим, котрих працю шанують, талант цїнять, ґенїєви дивують ся і роботу купують. Але у нас коби лиш говорити, коби чим небудь похвалити ся, коби що небудь удавати. І так у всїм. Удаванє і пустомельство убиває нас в штуках, убиває в науках, а в приватнім житю робить не природними і сьмішними. Пригляньмось добре собі, а побачимо, що той удає артиста, а той знатока, той поета, а тамтой критика, той католика, а той якогось недовірка, що помітує постом і молитвою, той пана, а той народолюбця; словом, бідна наша суспільність видає ся менї часом, як трупа провінциональних комедиянтів, в котрих кождий бреше то словом, то одежию, то міною: де прімадонни ходять у витертім оксамитї, пишать ся у фальшивім золотї і мітрі з паперу, а де лише правдиві лахи і голод, бо кождий є від разу і актором і публикою і не бере за свою нужденну роботу ні заплати ні оплесків.

Часом, коли говорено о якім важнїйшім предметї, оживляв ся Мариян цілком инакше, підносив ся, був немов вдохновений і не зважав цілком на тих, що его слухали.

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.